

ҚҰРЫЛЫС САЛАСЫ: ДИНАМИКА, ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ БОЛАШАҒЫ

Сәли Руслан, 3 курс
«Есеп және аудит» білім беру бағдарламасы
Ғылыми жетекші: Баймолдина С.Ж.,
экономика ғылымдарының магистрі, аға оқытушы
Гончаров Л.Б. атындағы ҚазАЖИ, Алматы қ.

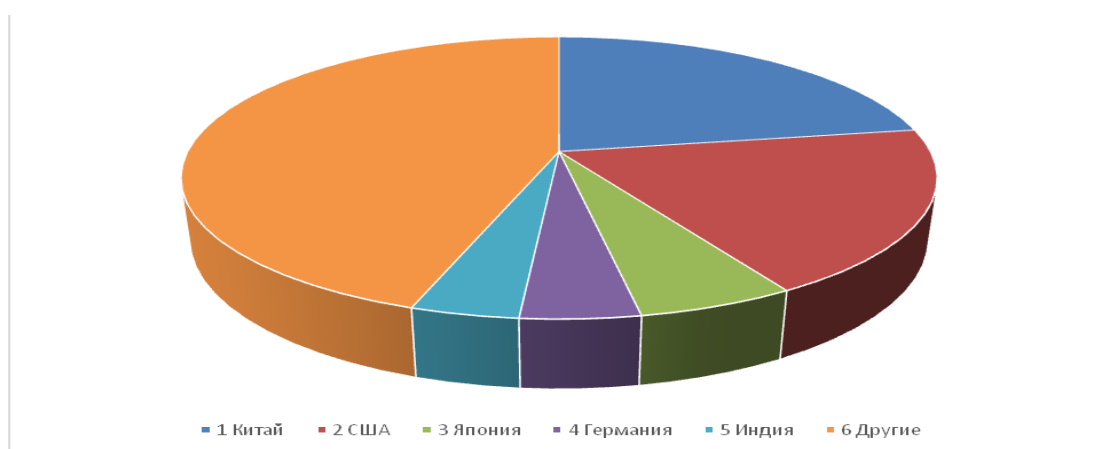
Құрылыс: қолданыстағы ғимараттар мен құрылыстарды жаңа немесе модификациялау (кеңейту, жаңғырту, объектілерді техникалық жөндеу және т.б.) салу, монтаждау және монтаждау арқылы өндірістік және өндірістік емес мақсаттағы жылжымайтын мүлік объектілерінің құрылысын жүзеге асыру жөніндегі қызмет. демонтаждау, тиісті техникалық және инженерлік жабдықтарды, құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларды өндіру, сондай-ақ объектілерде жұмыс [1].

1970 жылдан бастап 2022 жылға дейін дүние жүзінде құрылыс 22 есеге өсіп, 4 505 300 миллион долларға 4 720 100 миллион долларға жетті, бұған халық санының 4,0867 миллиардқа өсуі де әсер етті. Әлемде құрылыстың өсуі 1,6, Әлемдік құрылыстың максималды өсімі 2019 жылы болды және 4 854 400 миллион долларды құрады [2].

Мақала құрылыс саласының қазіргі жағдайын және оның экономикаға, ел халқының әлеуметтік жағдайына әсерін зерттеуге бағытталған

Әлемде жан басына шаққандағы құрылыс көрсеткіші 10,5 есеге өсіп, 547,7 доллардан 605,7 долларға дейін өсті. Ал жан басына шаққанда құрылыстың орташа жылдық өсімі 4,8%-ға өсті [3].

2020 жылы әлемді құру бойынша көшбасшылар: Қытай – 22,4%; АҚШ – 19%; Жапония – 5,7%; Германия – 4,3%; Үндістан – 3,9%; Басқалары – 44,7%. (1-сурет)

Сурет салу 1 - Көшбасшылар бойынша әлем құрылысының құрылымы, 2020 ж

Дүниежүзілік құрылысты салыстыру өңірлер бойынша 20 жыл, 2000, 2010, 2020 жылдары Азияның жетекші орын алатынын көрсетеді, келесі орындарда Америка, Еуропа, Африка және Океания

Жан басына шаққандағы құрылыс аймақтарының рейтингісі бойынша Океания жетекші орынға ие, одан кейін Еуропа, Америка, Азия және Африка аймақтары

Қазақстанда 2020 жылы құрылыс 10400 млн долларды құрады, құрылыста әлемде Эквадор және Кубамен бір деңгейде 50-ші орында (3-кесте). Жан басына шаққанда құрылыс бойынша 76 орында 2020 жылға Қазақстан Республикасының көршілес елдердің құрылысын салыстыру Өзбекстан Республикасындағы құрылысқа қарағанда 2,8 есе, Қырғызстан Республикасына қарағанда 16,2 есе көп болды. Дүние жүзіндегі құрылыс көшбасшыларымен салыстырғанда Қытаймен құрылыс 99%-дан аз, ал Ресей Федерациясымен салыстырғанда құрылыс 88,7%-дан төмен [4].

Құрылысты жан басына шаққанда салыстыратын болсақ, Қазақстанда Өзбекстанмен салыстырғанда 5,0 есе, Қырғызстанмен салыстырғанда 5,6 есе көп. Жан басына шаққандағы құрылыс көлемі бойынша Қазақстан Қытайдан 24,8%-ға, Ресейден 12,1%-ға артта қалды .

Қазақстандағы 1999-2013 жылдарға арналған құрылыс, халық санының өсуінің әсері 2000 мың адамға. адамға, 17,63 есеге өсті. Сәйкесінше, дүниежүзіндегі үлес 0,30%-ға өссе, Азиядағы үлес 0,72%-ға артты.

2013-2020 жылдар аралығында Қазақстанда құрылыс 26%-ға қысқарды, оның салдары – халық санының 1800 мың адамға өсуі. адам, елдің жан басына шаққандағы құрылысты қысқартады. Сондай-ақ әлемдегі үлес 0,12%-ға азайса, Азиядағы үлес 0,38%-ға төмендеді [3].

Осы 2022 жылы құрылыс процестері кең көлемде тоқтатылды. Саладағы себептер мен проблемалардың ішінде құрылыс материалдары бағасының өсуін, табиғат құбылыстарын, ірі қала тұрғындарының өздеріне қарсы тұруын, ұлттық валютаның тағы бір құнсыздануын, Қазақстанға әсер ететін жаһандық жеткізу тізбегінің тағы бір бұзылуын атап өтуге болады. сондай-ақ заңнамалық жаңалықтар мен шектеулер, мысалы, Алматы қаласының жекелеген аудандарындағы үйлердің қабаттарының санына шектеулер және т.б.

Елдің құрылыс индустриясы стратегиясының негізгі мақсаты баспананың қолжетімділігін қамтамасыз ету, бағаның өсуіне жол бермеу және халықтың өмір сүру сапасын жақсарту болмақ.

Әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 шілдедегі N 242 Заңы Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы (2021 жылғы 27 желтоқсандағы өзгерістер мен толықтырулармен)
2. Новини Казахстану. URL: <https://kapital.kz/economic/>
3. Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы URL: <http://stat.gov.kz/almaty>
4. Макроекономічні дослідження. URL: <https://be5.biz/makroekonomika/construction/gb.html>